

تخصیص آب رودخانه با مدل‌های ورشکستگی مطالعه موردی: رودخانه زاینده‌رود

میلاذ مهرپرور^۱، آزاده احمدی^۲، حمیدرضا صفوی^۳

۱- دانشجوی دکتری دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

۲- استادیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

۳- دانشیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

m.mehrparvar@cv.iut.ac.ir

aahmadi@cc.iut.ac.ir

hasafavi@cc.iut.ac.ir

چکیده

اخیرا مشکل کمبود آب در حوضه‌های آبریز از چالش‌های اصلی مدیریت منابع آب محسوب می‌شود. این کمبود، اختلافات بر سر برداشت آب در زمینه‌های مختلف را به همراه خواهد داشت. تئوری بازیها از مهم‌ترین ابزارهای است که امروزه برای رفع اختلاف در زمینه منابع آب استفاده می‌شود. آنچه که در این مقاله جهت تخصیص سالانه آب به کار گرفته شده است رویکرد ورشکستگی می‌باشد. در این روش مقدار منابع موجود جوابگوی نیازهای سیستم نبوده و هدف تخصیص منصفانه و برآورده کردن نسبتی از ادعای ذینفعان سیستم می‌باشد. روش‌های ورشکستگی نسبی، نسبی تعدیل شده، مقید به سود یکسان زیرمجموعه از روش‌های رویکرد ورشکستگی می‌باشد که در دو روش اول نسبتی مساوی از نیاز مدعیان برآورده شده و در دیگری با این سیاست عمل می‌شود که نیازذینفعان با ادعای کمتر برآورده شده و از نفع بیشتری بهره می‌برند. رودخانه زاینده‌رود با وجود ذینفعانی از جمله کشاورزی، شرب، صنعت و زیست‌محیطی از آب این رودخانه بهره می‌برند و نتایج بدست آمده نشانگر تاثیر مثبت این رویکرد در رفع اختلاف بر سر برداشت آب از منابع می‌باشد بطوریکه در روش مقید به سود یکسان ذینع کشاورزی که مدعی ۸۰ درصد آب حوضه می‌باشد در اولویت آخر جهت تامین آب می‌باشد.

کلمات کلیدی: تخصیص منابع آب، رفع اختلاف، تئوری بازیها، ورشکستگی.